

YLÖSNOUSEMUSEVANKELIUMI VI

(Luuk. 24: 36 – 53)

”Kun Jeesus oli noussut kuolleista, yhtäkkiä hän itse seiso i opetuslastensa keskellä ja sanoi: ”Rauha teille.” He pelästyivät suunnattomasti, sillä he luulivat näkevänsä aaveen. Mutta Jeesus sanoi heille: ”Miksi te olette noin kauhuissanne? Miksi teidän mieleenne nousee epäilyksiä? Katsokaa minun käsiäni ja jalkojani: minä tässä olen, ei kukaan muu. Koskettakaa minua, nähkää itse. Ei aaveella ole lihaa eikä luita, niin kuin te näette minussa olevan.” Näin puhuessaan hän näytti heille kätensä ja jalkansa. Kuitenkaan he eivät vielä tienneet, mitä uskoa, niin iloissaan ja ihmeissään he nyt olivat. Silloin Jeesus kysyi: ”Onko teillä täällä mitään syötävää?” He antoivat hänelle palan paistettua kalaa ja näkivät, kuinka hän otti sen käteensä ja söi. Jeesus sanoi heille: ”Tätä minä tarkoitin, kun ollessani vielä teidän kanssanne puhuin teille. Kaiken sen tuli käydä toteen, mitä Mooseksen laissa, profeettojen kirjoissa ja psalmeissa on minusta kirjoitettu.” Nyt hän avasi heidän mielensä ymmärtämään kirjoitukset. Hän sanoi heille: ”Näin on kirjoitettu. Kristuksen tuli kärsiä kuolema ja kolmantena päivänä nousta kuolleista, ja kaikille kansoille, Jerusalemistä alkaen, on hänen nimessään saarnattava parannusta ja syntien anteeksiantamista. Te olette tämän todistajat. Minä lähetän teille sen, minkä Isäni on luvannut. Pysykää tässä kaupungissa, kunnes saatte varustukseksenne voiman korkeudesta.” Jeesus vei opetuslapset ulos kaupungista, lähelle Betaniaa, ja siellä hän kohotti kätensä ja siunasi heidät. Siunatessaan hän erkani heistä, ja hänet otettiin ylös taivaaseen. He kumartuivat maahan asti ja osoittivat hänelle kunnioitustaan, ja sitten he riemua täynnä palasivat Jerusalemiin. He olivat alati temppelissä ja ylistivät Jumalaa. Aamen”

”Yhtäkkiä Jeesus seiso i heidän keskellään.” Kristuksen toiminta on erilaista, kuin tavallisen ihmisen. Hänen ylösnoussut ruumiinsa on toisenlainen, se on hengellinen (vrt. 1. Kor. 15: 44 - 46). Häntä ei rajoita sellaiset asiat, jotka rajoittavat meidän ruumistamme. Ilmestyminen tapahtui nopeasti, ovet olivat, esimerkiksi evankelista Johanneksen mukaan, suljetut.

”Rauha teille.” Tämä on Jeesuksen tervehdys opetuslapsilleen ylösnousemuksensa jälkeen. Tätä samaa rauhaa toivottavat enkelit ilmestyessään paimenille Jeesuksen syntymän jälkeen (Luuk. 2: 14). Tämä rauha merkitsee koko elämän kattavaa suhdetta Jumalaan.

Opetuslapset pelästyivät, sillä he luulivat näkevänsä aaveen. Tätä tekstiä edelsi Emmauksen tien tapahtumat ja siellä olleet kaksi opetuslasta olivat juuri kertomassa tapahtuneesta, kun Jeesus tuli. Pelästymistä selittää se, että opetuslapset eivät vielä ymmärtäneet Jeesuksen ylösnousemusta.

”He antoivat hänelle palan paistettua kalaa ja näkivät, kuinka hän otti sen käteensä ja söi.” Tämä teksti ei avaa sitä, mitä tässä yhteydessä tapahtui. Sana ”näkivät” voitaisiin kääntää sanomalla ”heidän edessään”, ”heidän nähtensä”. Nämäkään käännökset eivät sisällä sitä ajatusta, mikä nousee Raamatusta. Paras tapa olisi kääntää se ilmaisulla ”heidän pöydässään”. Tällöin tämä kohta tekstistä

saa uuden merkityksen. Kyseessä ei ole vain Jeesuksen ruumiin todistaminen oikeaksi vaan Jeesuksen voitto kuolemasta, josta kertoo Hänen paluunsa pöytäyhteisön jäseneksi yhdessä opetuslastensa kanssa. Tässä yhteydessä voi todeta, että joidenkin tekstien mukaan Jeesukselle annettiin paistetun kalan lisäksi ”hunajakakkua” tai ”kimalaisen hunajaa”. Tämä lisäys löytyy joistakin käännöksistä, ei kaikista. Se on ollut mukana myös varhaisimmissa suomennoksissa.

”Näin on kirjoitettu. Kristuksen tuli kärsiä kuolema ja kolmantena päivänä nousta kuolleista” löytyy profeetta Hoosealta (Hoos. 6: 2). Ylösnoussut Jeesus on Vanhan testamentin täyttymys. Ylösnoussut Jeesus avasi opetuslasten silmät ymmärtämään Messiaan eli Kristuksen tehtävä. ”kaikille kansoille, Jerusalemissa alkaen, on hänen nimessään saarnattava parannusta ja syntien anteeksiantamista.” Tämä selittää sen, miten sanoma Kristuksesta saarnataan kaikille kansoille: julistajina toimivat niin Paavali kuin koko Kirkkokin. Jeesus on Kristus, kaikkien kansojen pelastaja, vain silloin, kun kaikki kansat kuulevat Hänen sanomansa.

Kirkon opettajat ymmärsivät, että parannus ja syntien anteeksiantaminen merkitsevät katumusta ja kastetta (vrt. apostoli Pietarin puhe, Ap.t 2: 38). ”Hänen nimessään” ymmärretään siten, ettei se tarkoita kastetoimitusta Jeesuksen nimessä, toimituksessa on mainittava Isä, Poika ja Pyhä Henki.”Hänen nimessään” tarkoittaa sitä, että kyse on Kristuksen antamasta kasteesta, johon kuuluu niin syntien anteeksianto kuin Pyhän Hengen vastaanottaminen. Tällä tehdään ero juutalaisten suorittamien puhdistautumisrituaalien sekä Johannes Kastajan syntejä anteeksiantavan kasteen ja Jeesuksen antaman kastekäskyn välille. Kristillisessä kasteessa liitytään Kristukseen, Hänen kuolemaansa ja ylösnousemukseensa, saadaan anteeksi synnit ja valmistaudutaan vastaanottamaan Pyhä Henki.

”Te olette tämän todistajat” on osoitettu isommalle joukolle kuin ne yksitoista opetuslasta. Läsä oli muitakin, kuin Jeesuksen lähimmät opetuslapset. Näiden joukkoon kuului myös naisia (Luuk. 24: 9 – 10, 33). Heidän tuli todistaa Kristuksen kärsimisestä ja ylösnousemisesta.

”Minä lähetän teille sen, minkä Isäni on luvannut.” Pyhä Henki on Isän lupauksen täyttymys. Herran sana tuli profeetta Joelille: ”minä vuodatan henkeni kaikkiin ihmisiin” (Joel 3: 1). ”Pysykää tässä kaupungissa, kunnes saatte varustukseksenne voiman korkeudesta.” Tämä kaupunki tarkoitti Jerusalemiä. Jeesus kuvaa Pyhää Henkeä ”voimana korkeuksista”, joka on opetuslasten ”varustus”. Se toisin sanoen ympäröi, täyttää ja suojaa opetuslapsia hengellisenä varustuksena, haarniskana. Sana ”pysykää” voidaan kääntää myös sanalla ”istua” tai ”viipyä”. Se merkitsee toisaalta levähtämistä, toisaalta valmistautumista (vrt. Mark. 14: 32). ”Saatte varustukseksenne” voitaisiin

kääntää myös sanoilla ”pukea yllenne” (vrt. Ef. 6: 11). Näin kristitty on suojattu hengellisellä varustuksella pahaa vastaan.

”Jeesus vei opetuslapset ulos kaupungista” sisältää verbin ”viedä”. Se on verbi, jota Vanhan testamentin Septuagintan kreikkannoksessa käytetään, kun Jumala vie kansan pois Egyptin orjuudesta. Kyseessä on lähtö Egyptistä (Exodus). Nyt on Jeesuksen lähdön aika Isänsä luo (vrt. Luuk. 9: 31).

”Hän kohotti kätensä ja siunasi heidät.” Luukkaalla tämä on ainoa kerta, kun Luukkaan evankeliumissa mainitaan Jeesuksen siunaavan kansan. Oman elämänsä liturgian lopuksi Jeesus siunaa opetuslapsensa. Liturgia on tässä ymmärrettävä ”toimintana kansan puolesta” eli Hänen tietään uhriksi kansan puolesta.

”He kumartuivat maahan asti ja osoittivat hänelle kunnioitustaan.” Tämä on Jumalan palvelemisen muoto, ”maahan asti kumartaminen”. Luukkaalla tämä on ainoa kerta, kun opetuslapset palvelevat Jeesusta Jumalana.

”He... palasivat Jerusalemiin. He olivat alati temppelissä ja ylistivät Jumalaa.” Luukkaan evankeliumi alkaa Jerusalemin temppelistä (Luuk 1: 5 -22), kun enkeli ilmestyi Sakariaalle ja kertoi hänelle Elisabetin synnyttävän Johanneksen (Kastaja). Samoin se päättyy Jerusalemin temppeliin. Jeesuksen tehtävä on täytetty. Evankeliumi sisältää kertomuksen siitä, mitä Jumala on tehnyt meidän ja meidän pelastuksemme puolesta.

Tämä on kuuden ylösnousemusevankeliumi ja se luetaan myös Kristuksen taivaaseen astumisen juhlanä. Tullessaan maailmaan Kristus toi jumalallisen luontonsa ihmisen luontoon. Astuessaan taivaaseen Kristus vie kirkastuneen ihmisruumiinsa taivasten valtakuntaan.